

2016-05-24, reviderad 2016-06-01

Kompetensnämnden

Dnr Kon 2015/109

Förslag till remissvar gällande motion om integrationslyft för Järfälla

Förslag till beslut

Kompetensförvaltningen föreslår att:

1. Kompetensnämnden godkänner remissvaret och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Ärendet i korthet

Kompetensnämnden har per remiss från kommunfullmäktige fått möjlighet att yttra sin mening om en motion från Cecilia Löfgreen (M) att genomföra ett integrationslyft för Järfälla.

Kompetensförvaltningens samlade bedömning är att motionens förslag hade hög relevans hösten 2015, då Järfälla kommun ännu inte hade vidtagit åtgärder för det ökande antalet asylsökande som anlände under hösten och vintern 2015-2016. Idag är dock läget ett annat och kompetensförvaltningen förespråkar att arbetet med mottagande av nyanlända, som motionen i hög grad adresserar, ska hanteras enligt den upprättade handlingsplanen för mottagande av nyanlända.

Handlingar

1. Tjänsteskrivelse: *Förslag till remissvar gällande motion om integrationslyft för Järfälla*, 2016-05-24, reviderad 2016-06-01
2. Förslag till remissvar: *Remissvar gällande motion om integrationslyft för Järfälla*, 2016-05-24, reviderad 2016-06-01
3. Remiss: *Integrationslyft för Järfälla – överlämnande av motion från Cecilia Löfgreen (M) för beredning*, 2015-11-25

Redogörelse

Av motionens tio förslag, är det fyra förslag som direkt berör verksamheter inom kompetensförvaltningen, nämligen förslagen:

1. Dubbla tiden på SFI

Förslaget kan tolkas på olika sätt, men skollagen (SFS 2010:800) reglerar att minsta antal timmar som ska erbjudas elever vid SFI är 15 timmar per vecka, samtidigt som förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning reglerar utbildningens innehåll. Det bör därmed inte finnas lagliga hinder att öka antalet utbildningstimmar som erbjuds per vecka, i syfte att eleven snabbare ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Dock tyder inte erfarenheterna från SFI vid Lärcentrum i Järfälla kommun på att det är däri utmaningarna ligger. Först och främst är det långt ifrån alla elever som utnyttjar de timmar man idag har rätt till. Det är ofta som aktiviteter inom arbets- eller privatlivet kommer emellan. Det finns istället ett stort behov av arenor för eleverna att öva språket utanför klassrummet, för att komma vidare i utbildningen.

2. Erbjuda arbetspraktik för nyanlända

Sedan etableringsreformen (SFS 2010:197) ansvarar Arbetsförmedlingen för etableringen av nyanlända flyktingar i arbetsför ålder. Kommunen skulle som arbetsgivare kunna bidra med praktikplatser, men i stor mån ligger fokus istället på välfärdsjobb. Välfärdsjobb är en insats som kan bli aktuell för de invandrare som, efter etableringsinsatserna, fortfarande inte är har någon sysselsättning. Anledningen till att kommunen inte på eget bevåg går in och kompletterar Arbetsförmedlingen står att finna i kommunallagen (SFS 1991:900), som säger att en kommun inte får hantera sådana angelägenheter som enbart hanteras av staten. Sedan etableringsreformen gäller detta för förslagens målgrupp. Dock finns möjligheter för kommunen att samverka med Arbetsförmedlingen, eller att agera som arbetsgivare.

3. Inkludera entreprenörutbildning på SFI

Undervisningen vid SFI har idag ett stort fokus på arbetsmarknad, vilket syns genom att det bedrivs yrkesinriktade utbildningar för ingenjörer, och på senare tid har även inriktning för kök startats upp. Erfarenheterna från SFI vid Lärcentrum i Järfälla kommun är goda, och därmed är det ett naturligt steg att starta upp ytterligare yrkesinriktningar. Från verksamhetens sida upplevs i första hand ett behov av en inriktning för yrken inom vård och omsorg. En inriktning för entreprenörskap kan betyda flera olika saker. En möjlighet vore att starta upp en yrkesinriktning för företagande. En annan möjlighet vore att inkludera moment av entreprenörskap i befintliga yrkesinriktningar.

9. Inkludera nyanlända barn och unga i ordinarie undervisning genom att erbjuda tolkhjälp

Den språkintröktion som nyanlända elever genomgår har sitt fokus just på att eleven ska in i en ordinarie gymnasieklass. Det pågår idag ett arbete för att inkludera

elever från språkin introduktion i undervisningen inom ordinarie gymnasieprogram. Dock är tolkhjälp ett stöd som används i mycket liten omfattning. Det beror dels på att tolkhjälp är kostsamt, och dels på att tolkens arbetssätt – att översätta mellan eleven och omgivningen – kan hämma elevens egen språkinläring och sociala integration. Istället används studiehandledning i så stor mån som möjligt. Det handlar om att ha en resurs i skolan, som talar elevens modersmål och som kan stödja inläringen dynamiskt utifrån elevens behov. Erfarenheterna från Mälargymnasiet i Järfälla kommun är goda, men åter igen är det en fråga om kostnaden för och tillgången till dessa resurser.

Analys

Översyn av förslagen

Gemensamt för de fyra förslagen som rör kompetensförvaltningens verksamheter är att de adresserar det första skedet av integrationsprocessen, det som vanligen kallas 'mottagande av nyanlända'. Motionen författades under hösten 2015, då Järfälla kommun – i likhet med övriga Sverige och Europa – var illa förberett för det ökade inflödet av asylsökande. Idag har dock åtgärder vidtagits, bl.a. genom den antagna handlingsplanen för mottagnade av nyanlända (dnr. Kst 2015/502).

Kompetensförvaltningens övergripande bedömning av motionen är alltså att den hade hög relevans i den tid då den skrevs, men att läget är ett annat idag. Detta blir även tydligt vid en översyn av förslagen:

1. Dubbla tiden på SFI. Kompetensförvaltningens bedömning är att de volymmässiga utmaningarna inom SFI snarare ligger i att hantera ett potentiellt ökat inflöde, när asylsökande beviljas uppehållstillstånd från Migrationsverket och bosätter sig i Järfälla kommun.
2. Erbjudna arbetspraktik för nyanlända: Kompetensförvaltningen bedömer att samverkan med Arbetsförmedlingen bör främjas på verksamhetsnivå, men snarare än att åta sig ytterligare ansvar för etableringen av nyanlända bör fokus ligga på att säkerställa den egna insatsen välfärdsjobb.
3. Inkludera entreprenörsutbildning inom SFI: Kompetensförvaltningens bedömning är att en yrkesinriktning för entreprenörskap inte är aktuell i dagsläget, men att möjligheten till inslag av entreprenörskap i befintliga yrkesinriktningar är väl värt att utforska vidare. SFX för företagare finns idag i Botkyrka kommun.
9. Inkludera nyanlända barn och unga i ordinarie undervisning genom att erbjuda tolkhjälp: Kompetensförvaltningen bedömer att utökad tolkhjälp i undervisningen inte är aktuell i dagsläget. I motsvarande syfte används studiehandledning i största tillgängliga mån.

Ekonomiska överväganden

Ur ett ekonomiskt perspektiv är alla fyra förslag så omfattande, att de kräver mer ingående ekonomiska analyser inför ett eventuellt genomförande. Därmed betonar

kompetensförvaltningen att följande ekonomiska överväganden är mycket översiktliga uppskattningar.

1. Dubbla tiden på SFI: Kompetensförvaltningen bedömer att förslaget skulle innebära dubbla utgifter, idag 34 233 kr per årsstudieplats, medan intäkterna lär förbli desamma, d.v.s. att Migrationsverket bekostar 172 av 810 årsstudieplatser samt att kommunen väntas erhålla 5 mnkr i migrationsmedel.
2. Erbjudna arbetspraktik för nyanlända: Kompetensförvaltningens bedömning är att föreslagna arbetsmarknadsinsatser skulle kräva en arbetsmarknadskonsulent per 70 arbetspraktikanter, till en uppskattad kostnad av 500 tkr per år.
3. Inkludera entreprenörsutbildning inom SFI: Kompetensförvaltningen bedömer att förslagets genomförande kan jämföras med dagens yrkesinriktning för ingenjörer, där kostanden per elev endast är marginellt högre än för en vanlig SFI-elev.
9. Inkludera nyanlända barn och unga i ordinarie undervisning genom att erbjuda tolkhjälp: Kompetensförvaltningens bedömning är att en beräkning av kostnaden för tolkhjälp kan utgå utifrån dagens förutsättningar, med 245 elever i språkinträdning och att kostnaden för tolk är 600 kr per timme.

Barnkonsekvensanalys

Kompetensförvaltningens bedömning är att vissa förslag i motionen – t.ex. förslag nummer nio – skulle påverka eleverna i gymnasieskolan, och förespråkar därför att eleverna får möjlighet till delaktighet och inflytande i samband med ett eventuellt genomförande.

Slutsatser

Kompetensförvaltningens samlade bedömning är att motionens förslag hade hög relevans hösten 2015, då Järfälla kommun ännu inte hade vidtagit åtgärder för det ökande antalet asylsökande som anlände under hösten och vintern 2015-2016. Idag är dock läget ett annat och kompetensförvaltningen förespråkar att arbetet med mottagande av nyanlända, som motionen i hög grad adresserar, ska hanteras enligt den upprättade handlingsplanen för mottagande av nyanlända.

Annika Ramsell,
utbildnings- och arbetsmarknadsdirektör

Patrik Thorson,
utredare

Expedieras

Kommunstyrelsen
Diariet